

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Циклова комісія професійно-практичної підготовки
спеціальності «Дошкільна освіта»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГОПЕДИЧНА РИТМІКА

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація: Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Логопедична ритміка»
Викладач (-і)	Богославець Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380986423247
Е-mail викладача	natalia.bohoslavets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<i>Предметом вивчення освітньої компоненти є:</i> основні питання науково-теоретичних засад логопедичної ритміки, відомості про основні види мовленнєвих порушень, їх характерні прояви, особливості розвитку психомоторних, сенсорних функцій у дітей з мовленнєвими порушеннями, їх діагностику та корекцію мовленнєвих порушень засобами логоритмічного та музично-ритмічного впливу, доцільність застосування логопедичної ритміки у системі комплексних корекційних методик.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<i>Метою вивчення освітньої компоненти є:</i> професійна підготовка здобувачів фахової передвищої освіти до практичної роботи щодо формування і розвитку психомоторних та сенсорних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями дошкільного віку відповідно до онтогенезу, їх діагностики та корекції мовленнєвих порушень засобами логопедичної ритміки. <i>Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:</i> Методичні – сформувати у студентів понятійно-категоріальний апарат логоритміки; підготувати студентів з теоретичних питань симптоматики мовленнєвих порушень, методів та прийомів діагностики, корекції. Пізнавальні – ознайомитись із особливостями розвитку психомоторних та сенсорних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями дошкільного віку. Практичні – навчити студентів використовувати засоби логопедичної ритміки в умовах дошкільних навчальних закладів.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ПК1 Здатність: - вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти; - нести відповідальність за результати своєї діяльності; - здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою (усно і письмово). ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими. СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.	

Л.р. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
Л.р. Здатність до організації безпечного і здоров'язберезувального середовища, у тому числі в умовах інклюзивного освітнього середовища.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські, практичні заняття	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	012 Дошкільна освіта	4-й	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, завдання та теоретичні питання логопедичної ритміки Мета та завдання логопедичної ритміки: оздоровчі, освітні, виховні, корекційні. Принципи логоритміки. Методи та прийоми логопедичної ритміки. Основні поняття логоритміки. Особливості та основні ланки логоритміки.	2	2	6
Тема 2. Методика обстеження психомоторних та сенсорних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями. Методика обстеження психомоторних функцій. Методика обстеження сенсорних функцій.	2	2	8
Тема 3. Порушення моторної, емоційно-вольової сфер у дітей-логопатів Характеристика порушень моторної, емоційно вольової сфер у дітей із заїканням. Характеристика порушень моторної, емоційно вольової сфер у дітей із дислалією. Характеристика порушень моторної, емоційно вольової сфер у дітей із ринолалією. Характеристика порушень моторної, емоційно вольової сфер у дітей із дизартрією. Характеристика порушень моторної, емоційно вольової сфер у дітей із алалією.	2	4	14
Тема 4. Логопедична ритміка в системі корекційної роботи при подоланні мовленнєвих порушень Залежність логоритмічного впливу на дітей із заїканням від етапу корекційної роботи. Особливості використання логоритмічних та музично-ритмічних засобів при корекції дислалії. Особливості використання логоритмічних та музично-ритмічних засобів при	2	6	16

корекції ринолалії. Особливості використання логоритмічних та музично-ритмічних засобів при корекції дизартрії. Особливості використання логоритмічних та музично-ритмічних засобів при корекції алалії.			
Тема 5. Засоби логопедичної ритміки Ритмічні, логоритмічні вправи Загальна характеристика засобів логоритміки. Ввідні вправи. Вправи на регулювання м'язового тону. Вправи на розвиток дихання, голосу, артикуляції. Вправи для активізації уваги. Рахункові вправи. Мовленнєві вправи без музичного супроводу. Музично-ритмічні вправи Вправи на формування почуття музичного темпу. Ритмічні вправи. Гра на дитячих музичних інструментах. Вправи на розвиток творчої ініціативи. Заклучні вправи.	2	6	16
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 70 балів, Контрольна робота – 10 балів; Самостійна робота/індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залікове заняття – 10 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 10 балів. Самостійна робота – 10 балів.		
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).		
7. Політика навчальної дисципліни			
1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі. 2. <i>Академічна доброчесність</i>. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. 3. <i>Відвідування занять</i>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного			

університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____.pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освіти
  2. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: методика формування: навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення / Брушневська І.М., Рібцун Ю.В. – Запоріжжя : ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2020. – 144 с.
  3. Литвиненко В.А. Корекція фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення дітей дошкільного віку засобами артпедагогіки. Навчально-методичний посібник.– С.:Університетська книга, 2023. – 144с.
  4. Максименко Д. Мовленнєвий і психічний розвиток дітей раннього віку. К.: Центр учбової літератури, 2023. – 192с.
  5. Максименко Д.С. Як правильно вчити дитину розмовляти. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 198с.
  6. <https://zozobka.com.ua/Book?id=37876> Прищиповська С.І. Теоретичні та методичні аспекти розвитку темпоритму мовлення засобами музично-ритмічного та фізичного виховання. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць/за ред.В.М.Синьова, О.В.Гаврилова. Вип.14. Кам'янець-Подільський: Пп Медобори – 2019. С.248-251.
  7. Решетник С.М. Використання інноваційних технологій у корекційно-розвивальному процесі. Суми: ФОП-2018. С. 108-112.
- Рібцун Ю.В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку. - Х.: Ранок, 2018. – 40 с.
- Рібцун Ю.В. Дошкільнятко. Корекційно-розвивальна робота з дітьми фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення. –К.: Генеза, 2019. – 224 с.
- Рібцун Ю. В. Понятійно-термінологічний словник. Логопедія. Логопсихологія: довідкове видання. – К. : ІСПП, 2022. – 48 с.
10. Логопедія / Упоряд. М.К. Шеремет. – К.: Слово, 2019. – 672 с.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

1. Алвін Д., Ворик Е. Музична терапія для дітей з аутизмом. – К.: Сварог, 2023. – 236с.
2. Карпицька Л.С. Стрітелінг – сучасна технологія розвитку монологічного мовлення у дітей із логопедичними ускладненнями старшого дошкільного віку. Логопед. 2019. №12. С.4-7.
3. Іваненко О.А. Творча самореалізація дошкільників у процесі музичних занять. К.,– Ліра-к, 2020. – 196с.
4. Малашевська І., Трофімченко І., Сімон Н. Музично-казкові намистинки. Оздоровчо-освітня робота з дітьми четвертого року життя. Програма і методичні рекомендації. – Т., Мандрівець, 2019. – 128с.
5. Програма з логоритміки для спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей з важкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-4 класи)/Укладач: Куравська Л.С.,

2016.113с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. (Наказ МОНУ №476 від 29.04.2016р.).

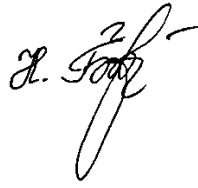
6. Рібцун Ю.В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку. – Х., Ранок, 2018. – 40 с.
7. Рібцун Ю.В. Дошкільнятко. Корекційно-розвивальна робота з дітьми фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення. – К.: Генеза, 2019. – 224с.
8. Рібцун Ю.В. У країні веселкових звуків. Альбом учителя-логопеда. Частина 1. – Х.: Основа, 2020. – 96с.
9. Рібцун Ю.В. У країні веселкових звуків. Альбом учителя-логопеда. Частина 2. – Х.: Основа, 2020. – 80с.
10. Синяк І.М., Самсонова О.О. У світі музичних ігор. – Х.:Ранок, 2021. – 144с.
11. Ткаченко Л. крок за кроком. Домашній логопедичний зошит із подолання заїкання у дітей. Посібник най допомогу батькам із подолання заїкання у дітей. 5-й рік життя. – Т.:Мандрівець, 2018. – 120с.
12. Федорович Л.О., Чубенко О.В. Логопедична робота з дітьми із фонетико-фонематичними порушеннями мовлення: завдання, вправи, ігри – 3.:Ліпс, 2023. – 306с.
13. Чеботарьова О.В., Коваль Л.В., Данілавічюте Е.А. Дитина з церебральним паралічем. К.: Якобо, 2019. – 40с.

Інформаційні ресурси:

14. Білянїна В.М. Особливості проведення логоритмічних занять з дітьми дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення III рівня [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/716384e0-48e1-446e-84bf-913e69ec5417/content>
15. Брушневська І. Механізми становлення мовлення дітей у ранньому віці Педагогічний часопис Волині. 2018. № 4. С. 171-177. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pchv_2018_4_32
16. Лопатинська Н. А. Системно-динамічна організація онтогенезу мовленнєвого розвитку. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2017. Вип. 9 (1). С. 131-144. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2017_9%281%29_15
17. Московченко М.О., Зелінська-Любченко К.О. Корекція заїкання у дітей дошкільного віку засобами логоритміки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/6810/1/%D0%9C%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>
18. Меленець Л. І., Кульбедюк А. Ю. Особливості проведення логоритмічних занять в умовах інклюзивного закладу дошкільної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36519/1/L_Melenets_A_Kulbediuk_KSDtPOvUNUS_h_IPO.pdf
19. Омельченко М.С., Кордонець В. В., Юдіна Н. М. Особливості застосування засобів логопедичної ритміки в корекційно-педагогічній роботі з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку старшого дошкільного та молодшого шкільного віку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/78/12.pdf>
20. Клуб професійних логопедів <http://logopedu.com.ua>
21. Професійна серія логопедичних інструментів <http://logozon.net>
22. Сайт "Логопед" <http://logopedia.com>
23. Сайт для тих, кого цікавить логопедія <http://innagidkih.ucoz.com>
24. Сайт для логопедів <http://irina-logo.at.ua>
25. Сайт-помічник для практикуючих логопедів та творчих педагогів <https://mromantika1.wixsite.com/mysite>
26. Сайт навчального центру, який проводить курси підвищення кваліфікації для логопедів і дефектологів, в тому числі дистанційні <http://Logoped.in.ua>

27. Український логопедичний сайт для логопедів <http://www.logopedia.com.ua>

Викладач

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Bogoslavets', written in a cursive style.

Наталія Богославець